

11.3.2019

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Nicaraguan tilanteesta
(2019/2615(RSP))

Javier Nart, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans
ALDE-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma Nicaraguan tilanteesta
(2019/2615(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Nicaraguasta ja erityisesti 18. joulukuuta 2008¹, 26. marraskuuta 2009², 16. helmikuuta 2017³ ja 31. toukokuuta 2018⁴ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon vuonna 2012 tehdyn EU:n ja Keski-Amerikan välisen assosiaatiosopimuksen,
- ottaa huomioon Nicaraguaa koskevan EU:n maakohtaisen strategian ja suuntaa-antavan monivuotisen ohjelman (2014–2020),
- ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisyhteisö- ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat kesäkuulta 2004,
- ottaa huomioon Nicaraguan perustuslain,
- ottaa huomioon 21. tammikuuta 2019 annetut ulkoasiainneuvoston päätelmät Nicaraguasta,
- ottaa huomioon korkean edustajan EU:n puolesta 2. lokakuuta 2018, 15. toukokuuta 2018, 15. joulukuuta 2018, 22. huhtikuuta 2018 ja 15. joulukuuta 2018 antamat julkilausumat Nicaraguan tilanteesta sekä korkean edustajan 1. maaliskuuta 2019 antaman julkilausuman kansallisen vuoropuhelun aloittamisesta uudestaan,
- ottaa huomioon 18. helmikuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät EU:n painopisteistä YK:n ihmisoikeusfoorumeilla vuonna 2019,
- ottaa huomioon Amerikan valtioiden ihmisoikeustoimikunnan 21. kesäkuuta 2018 hyväksymän raportin räikeistä ihmisoikeusloukkauksista Nicaraguassa ”Gross Human Rights Violations in the Context of Social Protests in Nicaragua”,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun 18. huhtikuuta 2018 antaman raportin Nicaraguan mielenosoitusten yhteydessä 18. huhtikuuta tapahtuneista

¹ EUVL C 45 E, 23.2.2010, s. 89.

² EUVL C 285 E, 21.10.2010, s. 74.

³ EUVL C 252, 18.7.2017, s. 189.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0238.

- ihmisoikeusloukkauksista ja -rikkomuksista,
- ottaa huomioon eri alojen riippumattomien asiantuntijoiden ryhmän (GIEI) 20. joulukuuta 2018 antaman raportin Nicaraguassa 18. huhtikuuta–30. toukokuuta sattuneista väkivaltaisista tapahtumista,
 - ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun Michelle Bachelet'n 22. helmikuuta 2019 antaman lausunnon toisinajattelun kriminalisoinnista Nicaraguassa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti hyväksyi 31. toukokuuta 2018 päätöslauselman, jossa Nicaraguan kriisi tuomittiin voimakkaasti; ottaa huomioon, että tämän päätöslauselman jatkotoimena parlamentin 11 jäsenen valtuuskunta vieraili maassa 23.–26. tammikuuta 2019 arvioidakseen tilannetta paikalla;
- B. ottaa huomioon, että valtuuskunta pystyi noudattamaan omaa ohjelmaansa ja Nicaraguan hallitus myönsi pääsyn kaikkiin jäsenten pyytämiin tiloihin, esimerkiksi kahteen vankilaan; ottaa huomioon, että Nicaraguan hallitus antoi takeet siitä, että nykytilannetta arvostelevia vastaan ei käynnistettäisi vastatoimia; ottaa huomioon, että valtuuskunta todisti häirintää, mustamaalausta ja uhkailua, joita ihmisoikeuksien puolustajiin ja kansalaisyhteiskunnan järjestöihin kohdistui näiden keskusteltua valtuuskunnan kanssa; ottaa huomioon, että monet järjestöt vastasivat kutsuihin kieltävästi hallituksen johtamien pelottelun ja uhkailun vuoksi; ottaa huomioon, että sortotoimia on voimistettu sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin valtuuskunta vieraili maassa;
- C. ottaa huomioon, että valtuuskunta torjui julkisesti hallituksen virallisen kannan, jonka mukaan sen jäsenet ovat joutuneet Yhdysvaltain johtaman vallankaappauksen ja väärin tietojen levittämiskampanjan kohteiksi; ottaa huomioon, että mielenosoituksia ruokkii ensi sijassa syvä demokraattinen, institutionaalinen ja poliittinen kriisi, joka on viime vuosikymmenen aikana vaikuttanut maassa oikeusvaltioon ja rajoittanut perusvapauksia, kuten yhdistymisvapautta, mielenosoitusvapautta ja kokoontumisvapautta;
- D. toteaa, että monen ihmisen ilmaisunvapautta, kokoontumisvapautta ja mielenosoitusvapautta, myös kansallislaulun käyttöä, on rajoitettu vakavasti; ottaa huomioon, että huomattava määrä poliittisia vankeja on vangittuina yksin siitä syystä, että he ovat käyttäneet oikeuksiaan; ottaa huomioon, että useat huolestuttavat raportit kertovat vankien tilanteen heikkenemisestä ja epäinhimillisestä kohtelusta;
- E. ottaa huomioon, että vankeja vastaan käynnistetyt oikeustoimet rikkovat kansainvälisiä normeja, erityisesti prosessi- ja rikosoikeudellisia takeita oikeudesta reiluun oikeudenkäyntiin; ottaa huomioon, että vankilaolot eivät myöskään täytä kansainvälisiä normeja riittävästi; ottaa huomioon vallanjaon puutteen Nicaraguassa;
- F. ottaa huomioon, että tiedonsaantioikeus on vakavasti uhattuna; ottaa huomioon, että toimittajia pidetään pidätettyinä, heidät ajetaan maanpakoon ja heitä uhkailaan; ottaa huomioon, että audiovisuaalisia tiedotusvälineitä suljetaan ja niiden tiloihin tehdään etsintöjä ilman tuomioistuimen ennakkolupaa; ottaa huomioon, että Nicaraguan

hallituksen takavarikoimien paperin ja musteen puute vaarantaa sanomalehtien julkaisemisen;

- G. ottaa huomioon, että Nicaraguan hallitus on karkottanut maasta kansainvälisiä järjestöjä, kuten eri alojen riippumattomien asiantuntijoiden ryhmän (GIEI) sekä Nicaraguan seurantamekanismin MESENin, jotka pyrkivät konfliktin rauhanomaiseen ratkaisuun ja kansalliseen sovintoon; ottaa huomioon, että kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tukahduttaminen on lisääntynyt ja kansalaisyhteiskunnan järjestöiltä on evätty niiden oikeudellinen asema, ja tämä rankaisee kaksinkertaisesti sorron uhreja maassa, jossa institutionaaliset puitteet ovat heikot;
- H. ottaa huomioon, että myös akateeminen vapaus on uhattuna; ottaa huomioon, että lähes 200 yliopisto-opiskelijaa on erotettu yliopistoista siksi, että he ovat osallistuneet demokratian, vapauden ja ihmisoikeuksien puolesta järjestettyihin mielenosoituksiin;
- I. katsoo, että demokratian ja oikeusvaltion kehittämisen ja vahvistamisen sekä ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien kunnioittamisen on muodostettava olennainen osa unionin ulkoista toimintaa, johon kuuluu myös Euroopan unionin ja Keski-Amerikan maiden välinen assosiaatiosopimus vuodelta 2012; ottaa huomioon, että tähän sopimukseen sisältyy demokratialauseke, joka on sopimuksen olennainen osa;
- J. ottaa huomioon, että 16. toukokuuta 2018 aloitetussa presidentti Ortegán ja Nicaraguan opposition ja kansalaisryhmien välisessä kansallisessa vuoropuhelussa, jossa katolinen kirkko toimi välittäjänä, ei löydetty ratkaisua kriisiin; ottaa huomioon, että tunnustelevat neuvottelut kansallisen vuoropuhelun käymiseksi Nicaraguan hallituksen ja Alianza Cívican välillä aloitettiin uudelleen 27. helmikuuta 2019; ottaa huomioon, että Alianza Cívica on asettanut neuvotteluille kolme päätavoitetta: poliittisten vankien vapauttaminen ja yksilönvapauksien kunnioittaminen sekä tarvittavat vaaliuudistukset, joiden on huipennuttava vaaleihin, ja oikeus; ottaa huomioon, että Nicaraguan hallitus on vapauttanut 100 poliittista vankia ja hyväksynyt, että nämä suorittavat vankeusrangaistuksensa kotiaarestissa; ottaa huomioon, että vankiloihin jää edelleen suuri määrä vankeja;
1. korostaa, että huhti–toukokuun 2018 tapahtumat ovat johtaneet siihen, että Nicaraguassa rikotaan vakavasti demokratiaa, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltiota; muistuttaa 31. toukokuuta 2018 hyväksymänsä päätöslauselman tärkeydestä;
 2. tuomitsee kaikki Nicaraguan hallituksen sortotoimet; toteaa, että parlamentin valtuuskunnan vierailu auttoi muodostamaan todellisen kuvan nykytilanteesta; toteaa edelleen, että viime kuukausina ja erityisesti valtuuskunnan vierailun jälkeen opposition tukahduttaminen ja perusvapauksille asetetut rajoitukset ovat epäilemättä lisääntyneet; pitää tässä yhteydessä tuomittavina yleistä sortoa, ilmaisunvapauden, kokoontumisvapauden ja mielenosoitusvapauden rajoittamista, kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kieltämistä lailla, kansainvälisten järjestöjen karkottamista maasta, tiedotusvälineiden sulkemista ja hyökkäyksiä tiedotusvälineitä vastaan, tiedonsaantioikeuden rajoituksia, yliopisto-opiskelijoita kohtaan ampumista sekä vankiloissa vallitsevan tilanteen huononemista sekä epäinhimillisen kohtelun käyttöä;
 3. katsoo, että hallituksen, sen instituutioiden ja sen puolipoliittisten järjestöjen toimet vastaavat suunniteltua strategiaa, jolla on tarkoitus tuhota viime vuonna

mielenosoituksia johtanut poliittinen oppositio; uskoo, että tätä strategiaa sovelletaan järjestelmällisesti ja valikoivasti kaikkiin johtajiin, kansalaisjärjestöihin, tiedotusvälineisiin ja yhteiskunnallisiin liikkeisiin, jotka pyrkivät ilmaisemaan vapautta ja demokratiaa koskevat oikeutetut vaatimuksensa;

4. on huolissaan valtavista demokraattisista, poliittisista ja taloudellisista riskeistä, joita ihmiset ja maa kohtaavat ja jotka lisääntyvät, jos ei toteuteta kiireellisiä toimia, kun otetaan huomioon nykyiset yhteenotot, yhteiskunnan murtuminen ja talouden taantuminen maassa; kehottaa kiireesti merkitykselliseen sisäiseen vuoropuheluun, jotta saavutetaan kestävä ja rauhanomainen ratkaisu, joka mahdollistaisi sen, että kaikki yhteiskunnan toimijat voivat toimia ja ilmaista itseään vapaasti, ja voidaan palauttaa näiden kansalaisyhteiskunnat, kuten oikeus rauhanomaiseen protestiin; muistuttaa, että miten ikinä tilanne ratkaistaankin, rikkomuksiin syyllistyneet on saatettava vastuuseen; pyytää kaikkia poliittisia puolueita, yhteiskunnallisia liikkeitä, johtajia, opiskelijoita ja kansalaisjärjestöjä säilyttämään ja toistamaan tinkimättömän sitoutumisensa kriisin rauhanomaiseen ratkaisuun; toistaa antavansa täyden tukensa oikeusjärjestelmän ja vaalilain uudistamiselle ja kehottaa korkeaa edustajaa / varapuheenjohtajaa toimimaan vastaavasti;
5. pitää valitettavana MASENIn täytäntöönpanon keskeyttämistä sekä Amerikan valtioiden ihmisoikeustoimikunnan GIEIn toimeksiannon päättymistä; tuomitsee voimakkaasti YK:n ja muiden kansainvälisten elinten kanssa yhteistyötä tekeviin henkilöihin kohdistuvat vainot, pidätykset ja pelottelut;
6. kehottaa Nicaraguan hallitusta toteuttamaan osoituksena halukkuudestaan käynnissä olevassa vuoropuhelussa kolme kiireellistä toimenpidettä: poliittisten vankien vapauttaminen välittömästi ja ehdoitta, Nicaraguan kansalaisiin kohdistuvien sortotoimien, kuten oppositiojohtajien ahdistelun, pelottelun, vakoilun ja vainon lopettaminen välittömästi sekä kaikkien edellä mainittujen vapauksien rajoitusten poistaminen, ihmisoikeusjärjestöjen oikeushenkilöllisyyden ja niiden omaisuuden palauttaminen sekä kansainvälisten organisaatioiden paluu maahan;
7. huomauttaa, että näissä olosuhteissa prosessin on johdettava poliittisia vankeja vastaan käynnistettyjen oikeudellisten menettelyjen peruuttamiseen sekä vankien fyysisen ja moraalisesta koskemattomuuden takaamiseen sekä asianmukaiseen oikeuskäsittelyyn ja yksityisyyden suojan takaamiseen, maanpakoon ajettujen, myös toimittajien ja opiskelijoiden, paluuseen, katujen demilitarisointiin ja puoliso- ja perheenjäsenien joukkojen riisumiseen aseista sekä selkeän etenemissuunnitelman laatimiseen vapaiden, oikeudenmukaisten ja avoimien vaalien järjestämiseksi lähitulevaisuudessa siten, että mukana on kansainvälisiä tarkkailijoita;
8. pyytää Euroopan ulkosuhdehallintoa ja jäsenvaltioita panemaan porrastetusti täytäntöön 21. tammikuuta 2019 annettujen neuvoston päätelmien mukaiset kohdennetut ja yksilölliset pakotteet, esimerkiksi viisumikiellot ja varojen jäädytykset, Nicaraguan hallitusta ja ihmisoikeusrikkomuksista vastuussa olevia henkilöitä vastaan siten, että maan väestölle ei aiheuteta haittaa, kunnes ihmisoikeudet ja perusvapaudet on palautettu maahan ja niitä kunnioitetaan täysin vuoropuhelussa vaaditulla tavalla; kehottaa ja tässä tilanteessa vaatii käyttämään EU:n ja Keski-Amerikan välisen assosiaatiosopimuksen, jonka allekirjoittaja Nicaragua on, demokratialauseketta siten, että Nicaragua suljetaan

sopimuksen ulkopuolelle;

9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Amerikan valtioiden järjestön pääsihteerille, EU:n ja Latalaisen Amerikan parlamentaariseen edustajakokoukselle, Keski-Amerikan parlamentille, Liman ryhmälle ja Nicaraguan tasavallan hallitukselle ja parlamentille.